

รายงานการประชุมคณะกรรมการพลังเยาวชนขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

วันอังคารที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

อนุกรรมการผู้เข้าร่วม

๑.	นายสนิท อักษรแก้ว	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒.	นายมีชัย วีระไวทยะ	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓.	นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	ประธานอนุกรรมการ
๔.	นางสาววิริยา เนตรน้อย
ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ
แทน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	อนุกรรมการ
๕.	นางจตุพร โรจนพานิช
อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๖.	นางธีรารัตน์ อุชิโนะ
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา)
แทน อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
๗.	นายศุภชัย ปทุมนากุล
รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๘.	นางสาวมนตร์ธิดา พลเลิศ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
แทน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๙.	นางสาวศศิธร พลัดเดช
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๐.	นายเจน ชาญณรงค์	อนุกรรมการ
๑๑.	นางสาวดวงพร เฮงบุญพันธ์	อนุกรรมการ
๑๒.	นางสาวบุญลาภ ภูสุวรรณ์	อนุกรรมการ
๑๓.	นายวิจารณ์ สีมาฉายา	อนุกรรมการ
๑๔.	นางสุวรรณี คำมั่น	อนุกรรมการ
๑๕.	นายปฎิญา ศิลสุภคต
ผู้อำนวยการฝ่ายความยั่งยืน
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ

๑๖. นายรัชไท กิรติพงศ์ไพบูลย์
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๗. นางวิณา เตชะศิริสวัสดิ์
รักษาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๘. นายพันธสิทธิ์ เจริญพาณิชย์พันธ์
รักษาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๙. นางสาวกานต์ธีรา ภูริวิกรัย
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อนุกรรมการผู้ลาประชุม

๑. นางสาวกรรณิกา ว่องกุลกลกิจ
๒. นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล
๓. นายชัยวัฒน์ โคควาวิสารัช
๔. นายนิพนธ์ ไชยธีรภิญโญ
๕. นายรุ่งโรจน์ รังสีโยภาส
๖. นายวันส เต้ไพสิฐพงษ์
๗. นายอรรถพล ฤกษ์พิบูลย์
๘. ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ผู้เข้าร่วมประชุม

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

๑. นางสาวรภัฏ อภิจรยาธรรม นักการทูตชำนาญการ

บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

๒. นางกลอยตา ณ ถลาง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานสื่อสารองค์กรและ
กิจการเพื่อความยั่งยืน
๓. นางสาวณินทิรา อภิสิทธิ์ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายพัฒนาความยั่งยืนและมาตรฐาน
องค์กร

บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

๔. นางสาวฉัตรพร ยิ่งสม หัวหน้าเลขานุการ

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

๕. นางสาวลลิตรัตน์ ประภาภมร ผู้ช่วยกรรมการและผู้จัดการ มูลนิธิเอสซีจี

บริษัท เบทาโกร จำกัด

๖. นายภาคภูมิ สกลภาพ ผู้เชี่ยวชาญกลยุทธ์การบริหาร

บริษัท ปตท. จำกัด

๗. นางมีนา ศุภวิวรรธน์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ นโยบายและบริหารผู้มีส่วนได้เสีย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

๑. สารสำคัญ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ของคณะอนุกรรมการพลังเยาวชนขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้จัดทำรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ที่ได้ประชุมไปเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ และแจ้งเวียนอนุกรรมการเพื่อขอมติรับรองรายงานการประชุมฯ แล้วเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕ โดยมีอนุกรรมการที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมและสำนักงานฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมฯ ตามข้อคิดเห็นของอนุกรรมการแล้ว ดังนี้

๑.๑ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ขอแก้ไขเนื้อหาในหน้า ๘ บรรทัดที่ ๑-๒ จาก “...และสร้างความเปลี่ยนแปลง” เป็น “...และสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยกิจกรรมดังกล่าวมีผู้รับชมผ่าน Facebook Live “SDGs สร้างด้วยกัน” จำนวนมาก ซึ่งสะท้อนว่าเสียงของเยาวชนเป็นที่ต้องการรับฟัง” และบรรทัดที่ ๒-๘ จาก “...ขณะที่ในปี ๒๕๖๕ ได้ร่วม... จนถึง ...เป็นส่วนหนึ่งในรายงานฯ ด้วย” เป็น “...นอกจากนี้ ในเวทีระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศยังส่งเสริมการเพิ่มบทบาทของเยาวชนในการประชุมระหว่างประเทศต่าง ๆ อาทิ

(๑) เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕ กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับ UNICEF สำนักงานภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจัดกิจกรรมคู่ขนานในห้วงการประชุม Asia-Pacific Forum on Sustainable Development ครั้งที่ ๙ ในหัวข้อ “Intergenerational Dialogue on SDGs: Advancing SDG 4 in the context of COVID-19 Recovery and Sharing Youth’s Perspective on Building Back Better” ผ่านระบบประชุมทางไกล เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนนำเสนอมุมมองประสบการณ์ และข้อเสนอแนะต่อการรับมือกับผลกระทบของโควิด-๑๙ และการกำหนดนโยบายของภาครัฐเพื่อบรรลุ SDG4

(๒) กระทรวงการต่างประเทศประสานงานกับกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) คัดเลือกเยาวชนไทยเข้าร่วม ECOSOC Youth Forum ประจำปี ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการประชุมที่ ECOSOC จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้าร่วมการประชุม/กิจกรรมของสหประชาชาติ

- (ก) การส่งเสริมบทบาทด้านการพัฒนาของเยาวชนไทยในต่างประเทศผ่านโครงการอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends From Thailand: FFT) โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
- (ข) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและผนวกข้อคิดเห็นของเยาวชนในกระบวนการจัดทำรายงานการทบทวนการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review: VNR) ของไทย ซึ่งนำเสนอต่อสหประชาชาติเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔”
- ๑.๒ ผู้แทนบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ขอแก้ไขชื่อหน่วยงาน จาก “บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด” เป็น “บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)” ขอเพิ่มชื่อผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม และแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาในหน้าที่ ๘ ข้อ ๑.๓ เป็น “บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพของเด็กและเยาวชน โดยใช้แนวทางการดำเนินธุรกิจเป็นตัวอย่างในการส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจและเห็นภาพในทางปฏิบัติ ซึ่งในแต่ละโครงการจะมีความเชื่อมโยงกับ SDGs ในมิติต่าง ๆ อาทิ โครงการความร่วมมือกับ Youth in Charge ที่ได้ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Circular Economy และ BCG โครงการ “ต้นกล้าชุมชน” หรือนักพัฒนาชุมชนรุ่นเยาว์ โดยส่งเสริมการตระหนักรู้ในเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้ความรู้ ความเข้าใจด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้สามารถเข้าถึงคนในพื้นที่ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจให้เยาวชนที่เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครกับโครงการ Youth in Charge เห็นความสำคัญและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาปรับเปลี่ยนชุมชนได้ นอกจากนี้ยังสนับสนุนเด็กและเยาวชนด้านวิชาการผ่านรายการ “เก่งจริงซิงค่าหอม” ทั้งนี้แต่ละโครงการจะเกี่ยวข้องกับ SDGs ในหลายมิติ เช่น SDGs 12 การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน SDGs 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ และ SDGs 17 ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น”

๒. มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปลัดเยาวชนขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การประชุม Asia-Pacific Forum on Sustainable Development (APFSD) ครั้งที่ ๙

๑. สารสำคัญ

- ๑.๑ การประชุม Asia Pacific Forum on Sustainable Development (APFSD) ครั้งที่ ๙ จัดขึ้นภายใต้หัวข้อหลัก “Building back better from COVID-19 while advancing the full implementation of the 2030 Agenda in Asia and the Pacific” ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยเน้นหารือใน ๕ เป้าหมายหลัก ได้แก่ เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาที่มีคุณภาพ เป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ เป้าหมายที่ ๑๔ ทรัพยากรทางทะเล เป้าหมายที่ ๑๕ ระบบนิเวศบนบก และเป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการทบทวนในการประชุมหารือทางการเมืองระดับสูงว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๒ นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมคู่ขนานๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- (๑) กิจกรรม “Intergenerational Dialogue on SDGs: Advancing SDG4 in the context of COVID-19 Recovery and Sharing Youth’s Perspective on Building Back Better” โดยกระทรวงการต่างประเทศร่วมกับกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สำนักงานภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อเป็นเวทีระดมสมองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเยาวชนและผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ ๔ (การศึกษาที่มีคุณภาพ) รวมถึงมุ่งสร้างความตระหนักรู้และขยายฐานการขับเคลื่อน SDGs ไปยังทุกภาคส่วนและทุกช่วงวัย
- (๒) กิจกรรม “Indian Model of SDG Localization: Evidence of Success” โดยรัฐบาลอินเดีย สถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย สหประชาชาติประจำประเทศอินเดีย และคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: ESCAP) เพื่อนำเสนอโมเดลของอินเดียในการขับเคลื่อน SDGs ระดับพื้นที่
- ๑.๒ นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่รายงานความคืบหน้าการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ประจำปี ๒๕๖๕ (Asia and the Pacific SDG Progress Report 2022) โดย ESCAP ซึ่งรายงานฯ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย (Goals) และ ๑๖๙ เป้าหมายย่อย (Targets) ในภูมิภาคและอนุภูมิภาค อีกทั้งยังได้วิเคราะห์ความท้าทาย ทรัพยากร และโอกาสในการขับเคลื่อน SDGs รวมถึงความพร้อมใช้ (availability) ของข้อมูลเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการต่อไป โดยรายงานฯ ระบุว่า ในภาพรวม ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อน SDGs หลายเป้าหมาย อาทิ เป้าหมายที่ ๑ (ขจัดความยากจน) ขณะที่บางเป้าหมาย อาทิ เป้าหมายที่ ๑๑ (เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน) ถือเป็นเป้าหมายที่มีความถดถอยในการดำเนินการ ในประเด็นความพร้อมใช้ของข้อมูล พบว่า เป้าหมายที่ ๑๑ (เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน) และ เป้าหมายที่ ๑๖ (ความสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันเข้มแข็ง) เป็นเป้าหมายที่มีตัวชี้วัดที่ไม่มีข้อมูลจำนวนมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งรัดดำเนินการเพื่อปิดช่องว่างในเรื่องข้อมูลต่อไป

๒. ความเห็นที่ประชุม

- ๒.๑ การขับเคลื่อน SDGs เชิงพื้นที่ (SDG Localisation) มีความสำคัญและสามารถขยายผลไปสู่กลุ่มประเทศ CLMV หรือภูมิภาคอาเซียนได้ พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของเยาวชนในเรื่องดังกล่าวไปพร้อมกัน ทั้งนี้ ประเทศไทยอาจถอดบทเรียนจากโมเดลการขับเคลื่อน SDGs เชิงพื้นที่ของอินเดีย โดยเฉพาะบทบาทของรัฐบาลท้องถิ่นและเยาวชนในการสร้างพื้นที่ให้เข้มแข็ง นอกจากนี้ โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy Model) จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อน SDGs ให้เห็นผลเป็นรูปธรรม จึงควรขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ไปพร้อมกันกับการขับเคลื่อน SDGs
- ๒.๒ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ มีส่วนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลกต้องหยุดชะงักและเผชิญกับสถานะถดถอย และมีแนวโน้มว่าในช่วง ๘ – ๑๒ เดือนข้างหน้า ประชากรโลกหลายล้านคนจะมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน (Poverty Line) ซึ่งอาจกระทบต่ออนาคตของเด็กและเยาวชน ดังนั้น การขับเคลื่อน SDGs ของประเทศจึงควรคำนึงถึงฉาบทศวรรษดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

๓. มติที่ประชุม

รับทราบสาระสำคัญของการประชุม Asia - Pacific Forum on Sustainable Development (APFSD) ครั้งที่ ๙ การจัดกิจกรรมคู่ขนานฯ และรายงานความคืบหน้าการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ประจำปี ๒๕๖๕ โดย ESCAP และให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ การจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (THE Impact Rankings) ประจำปี ๒๕๖๕ โดย THE Times Higher Education (THE)

๑. สาระสำคัญ

๑.๑ องค์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (Times Higher Education: THE) จากสหราชอาณาจักร ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกที่มีการดำเนินการตาม SDGs หรือที่เรียกว่า THE Impact Rankings โดยมีเกณฑ์ตัวชี้วัดในการประเมิน ๔ ด้านหลัก ประกอบด้วย (๑) งานวิจัย (Research) (๒) นโยบายและแนวทางปฏิบัติภายในมหาวิทยาลัย (Stewardship) (๓) การเชื่อมโยงกับสังคมในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับโลก (Outreach) และ (๔) การเรียนการสอน (Teaching) ร่วมกับตัวชี้วัดบางตัวของ SDGs ที่นำมาปรับเปลี่ยนและประยุกต์ให้เข้ากับบริบทมหาวิทยาลัยทั่วโลก

๑.๒ ผลการจัดอันดับของมหาวิทยาลัยไทยในปี ๒๕๖๕ พบว่า จากมหาวิทยาลัย ๑,๔๐๖ แห่ง และ ๑๐๖ ประเทศทั่วโลก มหาวิทยาลัยของไทยติดใน ๑๐๐ อันดับแรกจำนวน ๒ มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อันดับที่ ๑๖) และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (อันดับที่ ๗๐) และเป็นอันดับ ๑ ของโลกในระดับเป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ ซึ่งจากการจัดอันดับในปีนี้มีพบว่า มหาวิทยาลัยไทยให้ความสนใจในการเข้าร่วมดำเนินการตาม SDGs มากขึ้น พิจารณาจากจำนวนมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมในปีนี้มีจำนวน ๕๑ แห่ง มากกว่าในปี ๒๕๖๔ ที่เข้าร่วมจำนวน ๒๖ แห่ง เป็นเท่าตัว อีกทั้งมหาวิทยาลัยในไทยยังติดอันดับในการจัดอันดับหลากหลายเป้าหมาย ซึ่งผลการจัดอันดับดังกล่าวสะท้อนบทบาทของมหาวิทยาลัยในการสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้และทักษะด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นแนวทางจัดการกับความปัญหาความยั่งยืนที่ซับซ้อนด้วยองค์ความรู้ในมหาวิทยาลัยผ่านแนวคิดของเยาวชน ผวนกับการที่มหาวิทยาลัยบางแห่งมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับ SDGs โดยเฉพาะ แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาในประเทศไทย และช่วยให้มหาวิทยาลัยไทยขับเคลื่อนไปสู่ระดับสากลมากขึ้น

๒. ความเห็นที่ประชุม

ในการดำเนินการที่ผ่านมา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่มหาวิทยาลัยในไทยเพื่อเข้าร่วมการจัดอันดับในระดับโลก โดยมีผู้เชี่ยวชาญจาก THE เป็นผู้ทำการประเมินและให้คำแนะนำ ผลการประเมินพบว่า มหาวิทยาลัยไทยได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนหลายประการ อาทิ การวิจัยและการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในกลุ่มราชภัฏหรือกลุ่มมหาวิทยาลัยราชชมงคล ซึ่งถือเป็นหนึ่งในการพัฒนาที่ยั่งยืนเชิงพื้นที่ต้นแบบ (Area-based University) ของไทย จึงอาจคาดการณ์ได้ว่ามหาวิทยาลัยไทยอีก

หลายแห่งจะติดอันดับมากยิ่งขึ้นในการจัดอันดับปีต่อ ๆ ไป และยังคงช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนเช่นเดียวกัน

๓. มติที่ประชุม

รับทราบผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (THE Impact Rankings) ประจำปี ๒๕๖๕ โดย THE Times Higher Education (THE)

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

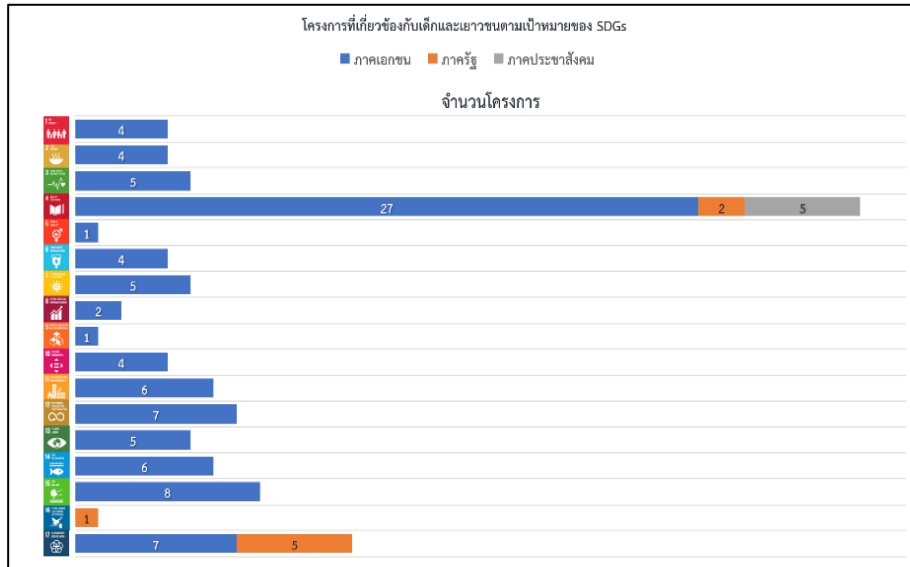
แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

๑. สารสำคัญ

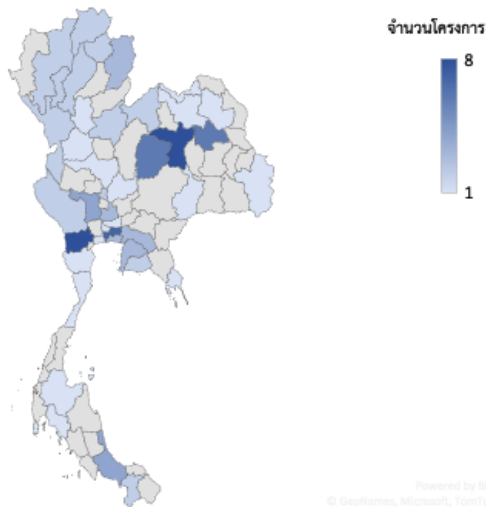
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากคณะอนุกรรมการฯ และค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับโครงการขับเคลื่อน SDGs ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยสอบถามถึงความเชื่อมโยงกับเป้าหมาย SDGs มากที่สุดเพียง ๑ เป้าหมาย ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้รวบรวมข้อมูลโครงการฯ เบื้องต้นได้ทั้งหมด ๗๘ โครงการ มีข้อค้นพบ ดังนี้

- (๑) โครงการฯ ทั้ง ๗๘ โครงการมีความครอบคลุม SDGs ทั้ง ๑๗ เป้าหมาย โดยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่ เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาที่มีคุณภาพ จำนวน ๓๔ โครงการ ขณะที่เป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ เป้าหมายที่ ๙ โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรมและอุตสาหกรรม และเป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการดำเนินการอย่างจำกัด ทั้งนี้ หากจำแนกตามประเภทของโครงการฯ พบว่า มีโครงการที่ **ทำเพื่อเด็กและเยาวชน** ๖๑ โครงการ (For Youth) และโครงการที่ **ทำร่วมกับเด็กและเยาวชน** ๑๗ โครงการ (With Youth) อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจเบื้องต้นพบว่า ไม่มีโครงการใดเข้าข่ายโครงการที่ **ทำโดยเด็กและเยาวชน** (By Youth)
- (๒) ในมิติผลกระทบของโครงการที่เกี่ยวข้องกับ SDGs สามารถแบ่งได้เป็น ๓ มิติ ประกอบด้วย **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชน** เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ ๒ (ขจัดความหิวโหย) เป้าหมายที่ ๓ (สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี) เป้าหมายที่ ๔ (การศึกษาที่มีคุณภาพ) และเป้าหมายที่ ๖ (น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล) **ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน** เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ ๑ (ขจัดความยากจน) เป้าหมายที่ ๕ (ความเท่าเทียมทางเพศ) เป้าหมายที่ ๑๐ (การลดความเหลื่อมล้ำ) และเป้าหมายที่ ๑๖ (ความสงบสุข ยุติธรรมและสถาบันเข้มแข็ง) และ **ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ** เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ ๗ (พลังงานสะอาดที่เข้าถึงได้) เป้าหมายที่ ๘ (งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ) เป้าหมายที่ ๙ (โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรมและอุตสาหกรรม) เป้าหมายที่ ๑๑ (เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน) เป้าหมายที่ ๑๒ (การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) เป้าหมายที่ ๑๓ (การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) เป้าหมายที่ ๑๔ (ทรัพยากรทางทะเล) เป้าหมายที่ ๑๕ (ระบบนิเวศบนบก) และเป้าหมายที่ ๑๗ (ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน)
- (๓) ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรมหาชนและรัฐวิสาหกิจ และวิสาหกิจเพื่อสังคม สามารถเข้ามามีบทบาทในทุกเป้าหมายและทุกมิติที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำไปสู่การริเริ่มนโยบายเยาวชน

(Youth Policy Initiative) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย รวมถึงสร้างแพลตฟอร์มกลางเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน (Youth Collaborative Platform) เป็นเวทีให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อผลักดันไปสู่การดำเนินการจริงต่อไป

โครงการด้าน SDGs ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

ที่มา : รวบรวมและประมวลผลโดย สศช.

๒. ความเห็นที่ประชุม

๒.๑ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่ประชุมฯ เสนอความคิดเห็นว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกระดับเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง โดยโรงเรียนและมหาวิทยาลัยถือเป็นฐานสำคัญเพื่อต่อยอดไปสู่การพัฒนา ซึ่งในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับหลักสูตรเป็นแบบการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะเป็นฐาน (Competency-based Learning) รวมถึงกำหนดให้มีชั่วโมงบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน จึงอาจเป็นช่องทางหนึ่งเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจรวมถึงสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและ SDGs ให้กับกลุ่มนักเรียนในสถานศึกษาต่อไป

ขณะที่ในระดับมหาวิทยาลัย ในระยะที่ผ่านมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว อาทิ การจัดทำหลักสูตรวิชาเลือกเกี่ยวกับเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy Model) หรือโครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล (U2T) โดย อว. นอกจากนี้ ยังอาจพิจารณาดำเนินการแบบใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-based) เพื่อตอบโจทย์เฉพาะของแต่ละพื้นที่ ซึ่งสามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

- ๒.๒ ผลการสำรวจเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นที่ยังต้องนำไปค้นหาข้อมูลและวิเคราะห์ต่อยอดที่ประชุมฯ เห็นว่า ผลการสำรวจที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอนั้น เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามคณะอนุกรรมการฯ และสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ยังไม่สะท้อนสถานการณ์ในภาพรวมของประเทศ อาทิ โครงการที่ทำโดยเด็กและเยาวชน (By Youth) มีอยู่หลายโครงการ โดยเฉพาะที่ดำเนินการโดยสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และเครือข่ายเยาวชนที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังมีโครงการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม ดังนั้น จึงควรเพิ่มเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลที่สมบูรณ์และปรับปรุงได้ตลอดเวลา (Living Database) อันจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และการกำหนดนโยบาย/มาตรการที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๓ การสร้างแพลตฟอร์มกลางเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ที่ประชุมฯ เห็นพ้องกับการสร้างแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน (Youth Collaborative Platform) โดยมีภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมอยู่ในแพลตฟอร์มดังกล่าว รวมถึงการริเริ่มนโยบายสาธารณะของเยาวชน (Youth Public Policy) เพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินการจริง ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินโครงการและเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมหรือเป็นผู้ริเริ่มการดำเนินการด้วยตนเองอยู่แล้ว อาทิ สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย จึงอาจใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มที่มีอยู่แล้วและเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการร่วมกัน รวมถึงเชื่อมโยงแพลตฟอร์มเหล่านี้เข้ากับเรื่อง SDGs นอกจากนี้ ยังมีการเสนอความคิดเห็นให้มีรูปแบบหลัก (Theme) ที่จะมุ่งขับเคลื่อนในแต่ละปี เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นเอกภาพและเอื้อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน รวมถึงสอดประสานและเสริมแรงซึ่งกันและกันภายในภาคส่วนต่าง ๆ
- ๒.๔ การส่งผู้แทนเยาวชนเข้าร่วม ECOSOC Youth Forum ประจำปี ๒๕๖๕ โดยในปี ๒๕๖๕ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการต่างประเทศ ได้ส่งผู้แทนเยาวชนไทยเข้าร่วม ECOSOC Youth Forum ประจำปี ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามาร่วมอภิปรายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยพบว่า ประเด็นที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจอย่างมากคือประเด็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสนับสนุนกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนยังต้องการให้ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในเรื่องการให้องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่ยากจนและมีภาวะทุพพลภาพ รวมถึงต้องการองค์ความรู้และเพิ่มการมีส่วนร่วมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ SDGs มากขึ้น

๓. มติที่ประชุม

มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ไปพิจารณา และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการและรายงานต่อคณะอนุกรรมการฯ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ระเบียบวาระที่ ๕.๑ การจัดงานก้าวพอดี ๒๕๖๕: พลิกโฉมประเทศไทย ก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน

๑. สารสำคัญ

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานแผนการจัดงานก้าวพอดี ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นมหกรรมเกี่ยวกับ SDGs ที่จัดขึ้นเป็นประจำปีละ ๑ ครั้ง โดยในปี ๒๕๖๕ สศช. มีกำหนดจัดงานก้าวพอดีระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕ ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร โดยมีรูปแบบหลักในการจัดงานคือ “พลิกโฉมประเทศไทย ก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน” เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งจะเริ่มใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ กิจกรรมในงานประกอบด้วย การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดเสวนาในห้องประชุมใหญ่ และการจัดกิจกรรมย่อย การจัดงานในครั้งนี้จึงถือเป็นพื้นที่สำหรับคณะอนุกรรมการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมจัดแสดงนิทรรศการและจัดการเสวนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสวนาเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ในมิติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนต่อไป

๒. มติที่ประชุม

รับทราบแผนการจัดงานก้าวพอดี ๒๕๖๕: พลิกโฉมประเทศไทย ก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน

ระเบียบวาระที่ ๕.๒ การนัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕

๑. สารสำคัญ

ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการพลังเยาวชนขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.

๒. มติที่ประชุม

เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(นางสาวกานต์ธิดา ภูริวิกรัย)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายจัทธ ไท กิรติพงศ์ไพบูลย์)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม